

Kom i gang med arbejdet med biodiversitet

Et værktøj til at arbejde med og rapportere
om biodiversitet i din virksomhed

Et værktøj af

Lea Pedersen, Bryan Traum og Malene Holm Sørensen

Introduktion til værktøjet: Spørgerammer 1, 2, 3 og 4

Værktøjet er et supplement til *En guide til arbejde med og rapportering om biodiversitet i din virksomhed*. Det består af fire spørgerammer. I guiden findes vejledning, definitioner og links, som vil støtte både dit arbejde med værktøjet og virksomhedens arbejde med biodiversitet.

Spørgerammerne består af spørgsmål, der giver dig et overordnet overblik over det kommende arbejde og bagefter leder dig igennem arbejdet på en struktureret måde. Du kan udfylde svarfelterne og få et samlet billede af, hvor virksomheden står lige nu, og genbesøge dine svar, når du senere gør status på arbejdets fremskridt. Du kan også bruge spørgsmålene som en ramme til at afklare, hvor du er, hvor du vil hen, og hvilke områder der kræver fokuseret indsats og handling.

De tre første spørgerammer kan hjælpe dig godt i gang med arbejdet med biodiversitet¹:

- Spørgeramme 1 støtter dig i at afklare, om og hvor biodiversitet er relevant for din virksomhed ud fra sfære. Du skal tage stilling til, hvor og hvordan din virksomheds aktiviteter, faktisk eller potentielt, påvirker eller påvirkes af biodiversitet.
- Spørgeramme 2 hjælper dig derefter med at undersøge dine ambitioner og fokusområder, som relaterer sig til arbejdet med biodiversitet.
- Du kan bruge Spørgeramme 3 til at vurdere virksomhedens "modenhed" og parathed til arbejdet med biodiversitet.

Efter hver af de tre første spørgerammer er der, i Guiden, refleksions-spørgsmål, som hjælper med at sætte svarene i spørgerammerne i kontekst og reflektere over de næste skridt, I skal tage som virksomhed.

Materialet i de tre første spørgerammer leder naturligt videre til Spørgeramme 4, hvor arbejdet bliver mere konkret og handlings-orienteret. Spørgeramme 4 leder dig systematisk gennem det praktiske arbejde med biodiversitet: fra forståelsen af din virksomheds afhængigheder og påvirkninger til kortlægning af data, udvikling af strategier og rapportering.

God arbejdslyst!

¹ De 4 spørgerammer er udviklet af Projektgruppen ifm. udgivelsen af *En guide arbejde med og rapportering om biodiversitet i din virksomhed*.

Sideløbende med projektarbejdet, har Projektgruppen bidraget til udviklingen af Dansk Standards guide, DS-guiden for SMV'ers arbejde med biodiversitet, som forventes udgivet slut 2026. De 3 første spørgerammer samt diverse teoretiske kapitler har været en del af Projektgruppens input til DS' guide i delvis redigeret form.

SCAN QR-KODEN
FOR AT ÅBNE
GUIDEN:

Spørgeramme 1: Er biodiversitet en relevant faktor for os?

Spørgeramme 1 bruges til at identificere om biodiversitet er en relevant faktor for din virksomhed. Sæt et kryds under JA eller NEJ for hvert spørgsmål.

Sfære 1	Ejer din virksomhed, eller hæfter den for, fysiske "grønne" eller befæstede arealer, som den råder over?	JA	NEJ
Sfære 2	Har din virksomhed aktiviteter, som direkte påvirker presset på biodiversitet i områder under andres ejerskab eller ansvar, på andres arealer eller som led i andres virksomhedsaktiviteter?	JA	NEJ
Sfære 3	Anvender din virksomhed bio-baserede materialer/produkter, enten ifm. primære aktiviteter eller støtteaktiviteter?	JA	NEJ
	Anvender din virksomhed andre materialer/produkter, enten ifm. primære aktiviteter eller støtteaktiviteter, som stammer fra områder eller processer med potentiale for at påvirke/eller blive påvirket af ændringer i biodiversitet?	JA	NEJ

Vejledning: Resultater - Spørgeramme 1

Hvis du har svaret "JA" til mindst ét af spørgsmålene i Spørgeramme 1, er Biodiversitet og Økosystemer (biodiversitet) en relevant faktor for din virksomhed. Din virksomheds aktiviteter har enten direkte eller indirekte påvirkninger på biodiversitet, eller kan påvirkes af ændringer i biodiversitet, enten lokalt eller i værdikæden, fordi I er afhængige af tilkoblede økosystemtjenester og/eller naturressourcer. Disse kan være både opstrøms og nedstrøms.

Svar på spørgsmålene i Spørgeramme 2, for at belyse din virksomheds intentioner, ambitioner og omfang ifm. biodiversitet, og Spørgeramme 3 for at se hvor modne I er, eller hvor langt I er nået ift. struktureret arbejde med biodiversitet.

Spørgeramme 2: Vores intentioner, ambitioner og omfang

Spørgeramme 2 bruges for at oplyse din virksomheds intentioner og ambitioner ifm. arbejdet med biodiversitet. Sæt et kryds under JA eller NEJ for hvert spørgsmål.

	Vil din virksomhed arbejde med biodiversitet?	JA	NEJ
1	Hvorfor?		
2	Hvor vil du arbejde med biodiversitet? <i>(Flere må gerne vælges)</i> ☐ Lokalt ☐ I værdikæden		
3	På hvilke niveauer vil du kigge på din virksomheds aktiviteter forhold til biodiversitet? <i>(Flere må gerne vælges)</i> ☐ Virksomhedsniveau ☐ Afdelingsniveau ☐ Produktniveau (varer eller tjenester) ☐ Aktivitets- eller event niveau ☐ Andet. Beskriv:		
4	Hvorfor vil du arbejde med biodiversitet? ☐ Gøre noget godt for verden/naturen ☐ Bruge det i kommunikation/markedsføring/rapportering ☐ Krav – lov (f.eks. ESG-rapportering) ☐ Pres fra værdikæden – kunder, leverandører, osv. ☐ Glade medarbejdere/kunder/interessenter ☐ Være en mere ansvarlig virksomhed ☐ Andet. Beskriv:		

Spørgeramme 3: Modenhed – hvor langt er vi nået?

Spørgeramme 3 giver indblik i virksomhedens modenhed indenfor arbejdet med biodiversitet. Hvor langt er vi nået? Sæt et kryds under JA eller NEJ for hvert spørgsmål.

	Er din virksomhed i gang med at arbejde med biodiversitet?	JA	NEJ
1	Indenfor hvilke "Sfærer"? <i>(Se side 4)</i> ☐ Sfære 1 ☐ Sfære 2 ☐ Sfære 3		
2	Har I sikret, at jeres arbejde er i overensstemmelse med loven samt de anerkendte rammer og standarder for arbejdet med biodiversitet?	JA	NEJ
3	Har din virksomhed udtrykt sine ambitioner ift. biodiversitet offentligt, enten på skrift eller på anden måde?	JA	NEJ
4	Hvem har virksomheden inddraget i sit arbejde med biodiversitet? ☐ Ledelsen? ☐ Medarbejdere? ☐ Eksterne interessenter? ☐ Andre. Beskriv:		
5	Arbejder din virksomhed systematisk med biodiversitet? På hvilke måde? ☐ Inddragelse af interessenter (interne og eksterne) ☐ Kortlægning af virksomhedens aktiviteter i hele værdikæden (ift. biodiversitet) ☐ Kortlægning og evaluering af påvirkninger, risici og muligheder ift. biodiversitet ☐ Indsamling og håndtering af biodiversitetsrelateret data ☐ Brug af data til udarbejdelse strategi og mål ☐ Evaluering af præstation ift. strategi og mål, og opdatering efter behov ☐ Kommunikation (internt og eksternt) om biodiversitet, f.eks. ESG-rapportering ☐ Andet. Beskriv:	JA	NEJ
6	Har I defineret ansvarsområder og de ansvarlige for at udføre arbejdet?	JA	NEJ
7	Har I stillet økonomiske/menneskelige ressourcer til rådighed for at udføre arbejdet?	JA	NEJ
8	Er der de rette kompetencer in house til at udføre arbejdet?	JA	NEJ
	Anvender I andres eksterne kompetencer?	JA	NEJ
	Hvis nej, har I en plan for at skaffe/udvikle disse? (Enten internt eller eksternt)	JA	NEJ

Spørgeramme 4: Værktøj til struktureret arbejde med biodiversitet og økosystemer

Start her (A1)	A		B		C		D		E	
	Vision, mission, værdier og omfang		Kortlægning og DMA		Mål og strategi		Monitering, evaluering og opfølgning		Rapportering og kommunikation	
1	Er din virksomhed begyndt at arbejde med, eller tænke over hvordan I påvirker eller er påvirket af biodiversitet?		Har I identificeret jeres berørte interessenter og kortlagt virksomhedens værdikæde?		Har I udviklet mål og en strategi for at opnå dem, baseret på resultaterne af jeres kortlægning?		Har I en procedure for at følge og justere jeres arbejde i forhold til strategi og mål?		Har I eksisterende rammer for rapportering, datalevering og kommunikation vedr. biodiversitet?	
	JA → A2	NEJ → A3	JA → B3	NEJ → B2	JA → C2	NEJ → C3	JA → D2	NEJ → D3	JA → E2	NEJ → E5
2	Har I skrevet biodiversitet ind i virksomhedens Vision/Mission?		Kortlæg virksomhedens berørte interessenter og værdikæde.		Kig på disse og opdater efter behov.		Evaluer jeres fremskridt ift. jeres kortlægning sammenlignet med jeres strategi og mål, og tilpas efter behov.		Er jeres rammer tilpasset kravene etableret i VSME (evt. ESRS)?	
	JA → A5	NEJ → A4	Gå til B3		Gå til C4		Gå til E1		JA → E3	NEJ → E4
3	Vil I arbejde med biodiversitet i jeres virksomhed?		Har I lavet en kortlægning af virksomhedens aktiviteter (evt. indenfor biodiversitets 3 sfærer), som påvirker, har risiko for at påvirke eller er afhængige af biodiversitet og/eller påvirkes af den?		Sæt mål og udvikl en strategi for at formindske reelle og potentielle negative indvirkninger på, og af, biodiversitet, realisere muligheder samt fremme de positive indvirkninger.		Etabler et system til at monitere og følge op på jeres fremskridt og behov for justering af arbejdet, strategi og/eller mål, baseret på resultater af jeres kortlægning.		Er der andet arbejde som I vil rapportere om andet end datapunkterne i VSME?	
	JA → Gå til A4		JA → B5	NEJ → B4	Gå til C4		Gå til D2		JA → E6	NEJ → E7
4	I kan skrive jeres ønske om at fokusere på biodiversitet i jeres virksomheds vision eller mission. Husk ambitioner og "omfang" for jeres arbejde.		Kortlæg de af virksomhedens aktiviteter, som påvirker, har risiko for at påvirke og/eller påvirkes af biodiversitet (afhængighed). Brug evt. biodiversitets 3 sfærer som ramme. Brug denne kortlægning som enten baseline (hvis første kortlægning) eller seneste opdatering til aktuelle forhold.		Placer jeres strategier og mål i en kontekst af hvilke indsats der har størst effekt/påvirkning. Vil I mere på nuværende tidspunkt?				Sikr at jeres kommunikation inkluderer datapunkter krævet af VSME.	
	Gå til A5		Gå til B5		JA → C3	NEJ → C5			Gå til E3	
5	Har I de rette kompetencer i virksomheden til at udføre det ønskede arbejde?		Har I identificeret jeres væsentlige faktorer baseret på DMA (dobbelt væsentlighedsvurdering)?		Prioritér indsatsområderne for at nå jeres mål, og lav en arbejdsplan med fokus på at fordele ressourcerne.				Lav en kommunikationsplan. Sikr at I tilpasser planen de krav som etableres i VSME, som minimum.	
	JA → A6	NEJ → A7	JA → B7	NEJ → B6	Gå til D1 (inden I udfører arbejdet på indsatsområderne)				Gå til E3	
6	☐ Internt	☐ Eksternt	Identificer jeres væsentlige faktorer baseret på DMA.						Identificer de andre områder, som skal rapporteres, og saml data og informationen så de er klar til at blive sat ind i rapporten/kommunikationen.	
	Gå til B1		Gå til B7						Gå til E7	
7	Alloker de nødvendige ressourcer, menneskelige og økonomiske, for at udvikle eller indhente relevante kompetencer.		Placer jeres indsats i en kontekst af hvilke der har størst effekt/påvirkning. Brug denne viden til at prioritere indsats, sætte mål og udvikle strategi (C3).						Sikr at al rapportering og kommunikation opfylder rammerne etableret i Markedsføringsloven og Forbrugerombudsmandens retningslinjer for miljø- og etiske påstande.	
	Gå til B1		Gå til C1							

OBS! Husk at gennemgå hele spørgerammen inden I går i gang med nye indsatsområder for at sikre at hele arbejdsprocessen er struktureret og indenfor de gældende love og rammer.

Tak til..

Projektgruppen vil gerne takke vores kollegaer og ledere på EK, Sabine Sieron og Sandie Holst fra EK Forskning og Innovation, EK Kommunikation, samt Styregruppen, som støttede os, var interesserede i projektet og gav os deres input, feedback og opbakning. Tak til Cátia Alves fra EK Kommunikation for graficarbejdet.

Også tak til Dennis Lisbjerg fra BioCircular, for løbende sparring og teoretisk inspiration.
Og til Dansk Standard for et godt samarbejde.

Tak til projektets videns- og samarbejdspartnere:

BioCircular
Dansk Industri
Dansk Standard
Guldsmeden Hotels
Lyreco
Metz
Roskilde Festival
TDC NET
The Organic Company

Udarbejdet af projektgruppen i forbindelse med forsknings- og udviklingsprojektet:

Biodiversitet i den private sektor – hvordan mindre virksomheder kan rapportere under ESG-standarderne

Værktøjet er et supplement til *En guide til arbejde med og rapportere om biodiversitet i din virksomhed*. Det består af fire spørgerammer.

I guiden findes vejledning, definitioner og links, som vil støtte både dit arbejde med værktøjet og virksomhedens arbejde med biodiversitet.

